

Tytuł oryginału wydania niemieckiego:

YOUCAT. Jugendkatechismus der Katholischen Kirche
© 2011 Pattloch Verlag GmbH & Co. KG, Monachium

Projekt graficzny i ilustracje: Alexander von Lengerke, Kolonia**Tłumaczenie:** Michał Szczepaniak**Druk i oprawa:** Drukarnia im. A. Póttawskiego, Kielce**Nihil obstat:**

bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski
Legnica, 28 lutego 2011 r. (L.dz. KWEP-S-4/11)

Imprimatur:

abp Stanisław Nowak, Metropolita Częstochowski
Częstochowa, 28 kwietnia 2011 r. (L.dz. 291/2011)

Wskazówka dla czytelników

Katechizm Kościoła Katolickiego dla Młodych, postępując się przystępnym językiem, porusza wszystkie kwestie wiary katolickiej, które zostały wyłożone w Katechizmie Kościoła Katolickiego (KKK z 1992 roku), nie wnika jednak w zamieszczone tam szczegóły. Książka jest napisana na zasadzie **pytanie-odpowiedź**, a **podane numery** przy każdej odpowiedzi odwołują czytelników do wyczerpującej i pogłębionej analizy danego zagadnienia w KKK. Dołączony **komentarz** ma za zadanie dodatkowo pomóc młodym ludziom w zrozumieniu i właściwym odniesieniu omawianego problemu do życia. Ponadto na marginesach KKK dla Młodych znajdują się ilustracje i **zdjęcia**, streszczenia **definicji**, cytaty z **Pisma Świętego**, sentencje wypowiedziane przez **świętych** i **nauczycieli wiary**, jak również autorstwa niewierzących **pisarzy i twórców**. Na końcu książki zamieszczono **indeks rzeczowy**, z pomocą którego można łatwo znaleźć konkretny temat.

Oznaczenia:

cytat z Pisma Świętego (*Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2008)

myśl świętego lub innego autora

definicja

odnośnik do obszerniejszych tekstów w YOUCAT

ISBN 978-83-7424-927-0

© **Edycja Świętego Pawła**, 2011

ul. Św. Pawła 13/15
42-221 Częstochowa
tel. 34.362.06.89 • fax 34.362.09.89
www.edycja.pl
e-mail: edycja@edycja.pl

Dystrybucja:

Centrum Logistyczne Edycji Świętego Pawła
ul. Hutnicza 46 • 42-263 Wrzosowa k. Cz-wy
tel. 34.366.15.50 • fax 34.366.10.24
e-mail: dystrybucja@edycja.pl

Księgarnia internetowa:

www.edycja.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP

List Papieża Benedykta XVI do młodych

CZĘŚĆ PIERWSZA

W co wierzymy 13

Dlaczego możemy wierzyć 14 | My, ludzie, jesteśmy otwarci na Boga 14
Bóg wychodzi ku nam, ludziom 16 | Ludzie odpowiadają Bogu 25
Chrześcijańskie wyznanie wiary 28 | Wierzę w Boga Ojca 31
Wierzę w Jezusa Chrystusa 51 | Wierzę w Ducha Świętego 73

CZĘŚĆ DRUGA

Jak celebруемy misteria Kościoła 101

Bóg kontaktuje się z nami poprzez święte znaki 102 | Bóg i święta liturgia 104
Jak celebруемy tajemnice Chrystusa 108 | Sakramenty wtajemniczenia
chrześcijańskiego (chrzest, bierzmowanie, Eucharystia) 116 | Sakramenty
uzdrowienia (pokuta i pojednanie, namaszczenie chorych) 133 | Sakramenty
w służbie komunii i postania wiernych (święcenia, małżeństwo) 143 | Inne
celebracje liturgiczne 156

CZĘŚĆ TRZECIA

W jaki sposób mamy żyć w Chrystusie 161

Po co jesteśmy na ziemi, co mamy robić i jak w tym pomaga nam Duch Święty 162 |
Godność człowieka 162 | Wspólnota ludzka 180 | Kościół 190 | Dziesięć
przykazań 192 | Będziesz miłował Pana Boga swego całym swoim sercem,
całą swoją duszą i całym swoim umysłem 194 |
Miłuj bliźniego swego jak siebie samego 202

CZĘŚĆ CZWARTA

Jak powinniśmy się modlić 257

Modlitwa w życiu chrześcijanina 258 | Modlitwa: Jak Bóg obdarza nas swoją
bliskością 258 | Źródła modlitwy 270 | Droga modlitwy 274 |
Modlitwa Pańska – *Ojcze nasz* 280

Indeks haseł 288

Definicje 298

Skróty biblijne 300

Dokumenty soborowe i inne źródła 301

Autorzy zdjęć 302

Podziękowania 302

Apostołowie nowych czasów 303

„ Ale Duch Stworzyciel przybywa nam z pomocą. Wszedł w dzieje i dzięki temu przemawia do nas w nowy sposób. W Jezusie Chrystusie sam Bóg stał się człowiekiem, pozwolił nam — by tak rzec — spojrzeć na wewnętrzne życie samego Boga. I odkrywamy tu coś zupełnie nieoczekiwane: w Bogu istnieje «Ja» i «Ty». Tajemniczy Bóg nie jest nieskończoną samotnością, ale jest wydarzeniem miłości. (...) Istnieje Syn, który rozmawia z Ojcem. I obaj są jednym w Duchu, będącym jak gdyby sferą wzajemnego daru i miłości, która czyni z Nich jedyne Boga.

BENEDYKT XVI, wigilia uroczystości Zesłania Ducha Świętego, 2006 r.

 Bóg wielokrotnie i na wiele sposobów przemawiał dawniej do przodków przez proroków. W tych dniach ostatnich przemówił do nas przez Syna.

Hbr 1, 1-2

jak balsamu, jak żywej wody, jak mocnego powiewu wiatru, jak płomieni ognia. Sam Jezus Chrystus mówi o Wspomożycielu, Poczycielu, Nauczycielu i Duchu Prawdy. W sakramentach Kościoła obdarzenie Duchem Świętym uwidacznia się w nałożeniu rąk i namaszczeniu olejem. [691-701]

Pokój, który Bóg zawarł z ludźmi po potopie, został ogłoszony Noemu przez pojawienie się gołębia. Starożytność pogańska postugiwała się również gołębiem jako symbolem miłości. Również pierwsi chrześcijanie natychmiast zrozumieli, dlaczego Duch Święty, uosobiona miłość Boża, zstąpił w postaci gołębicy na Jezusa, kiedy ten kazał się ochrzcić w Jordanie. Dzisiaj gołąb jest powszechnie znanym symbolem pokoju i pojednania człowieka z Bogiem (por. Rdz 8, 10-11).

116 *Co to znaczy, że Duch Święty „mówił przez Proroków”?*

Już w Starym Przymierzu Bóg napełniał mężczyzn i kobiety Duchem, tak że zabierali głos ze względu na Boga, mówili w Jego imieniu i przygotowywali lud na przyjście Mesjasza. [683-688, 702-720]

W Starym Przymierzu Bóg wybierał mężczyzn i kobiety, gotowych do tego, by stawać się Jego pomocą: pocieszycielami, przewodnikami i głosem sumienia Jego ludu. To był Duch Boży, który przemawiał ustami Izajasza, Jeremiasza, Ezechiela i innych proroków. Jan Chrzciciel, ostatni z proroków, nie tylko zapowiedział nadejście

Mesjasza, ale spotkał Go i ogłosił, że Ten właśnie jest wyzwolicielem z mocy grzechu.

117 *W jaki sposób Duch Święty mógł działać w Maryi, z Nią i przez Nią?*

Maryja pozostawała w zażyłej i nieustannej relacji z Bogiem, absolutnie otwarta na Jego głos (zob. Łk 1, 38). Zatem mogła za sprawą Ducha Świętego stać się „Matką Bożą” – a jako Matka Chrystusa stała się również Matką chrześcijan i wszystkich ludzi. [721-726]

Maryja nie stwarzała przeszkód Duchowi Świętemu w dokonaniu największego cudu ze wszystkich: Wcielenia Syna Bożego. Wypowiedziała Bogu swoje „Tak”: „jestem służebnicą Pana; niech mi się stanie według twego słowa” (Łk 1, 38). Umocniona przez Ducha Świętego była z Jezusem do końca, aż po krzyż. Tam Jezus dał nam Ją wszystkim za Matkę (zob. J 19, 25-27). → 80-85, 479

118 *Co wydarzyło się podczas Pięćdziesiątnicy?*

Pięćdziesiąt dni po swoim Zmartwychwstaniu Pan zesłał z nieba Ducha Świętego na swoich uczniów. Rozpoczął się czas Kościoła. [731-733]

W dniu Pięćdziesiątnicy Duch Święty uczynił z przestraszonych apostołów odważnych świadków Chrystusa. Od razu pozwolili się ochrzcić tysiące ludzi: to była godzina narodzin Kościoła. Cud mówienia językami w konsekwencji Pięćdziesiątnicy pokazuje, że Kościół od początku jest otwarty na wszystkich, jest powszechny (łac. słowo równoznaczne z wywodzącym się z greki przymiotnikiem *katolicki*) i misyjny. Przemawia do wszystkich ludzi, pokonuje granice etniczne i bariery językowe, może być zrozumiały przez wszystkich. Aż po dzień dzisiejszy Duch Święty jest źródłem życia Kościoła.

Duch Święty zstąpi na Ciebie i ostoni Cię moc Najwyższego.

Łk 1, 35

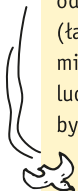
PIĘCDZIESIĄTNICA

(gr. *pentecoste* – pięćdziesiąty [dzień po Wielkanocy]) pierwotnie święto, podczas którego Izrael uroczysto upamiętniał zawarcie przymierza z Bogiem na Synaju. Przez mające miejsce w Jerozolimie wydarzenie zstąpienia Ducha Świętego stało się dla chrześcijan świętem Ducha Świętego.

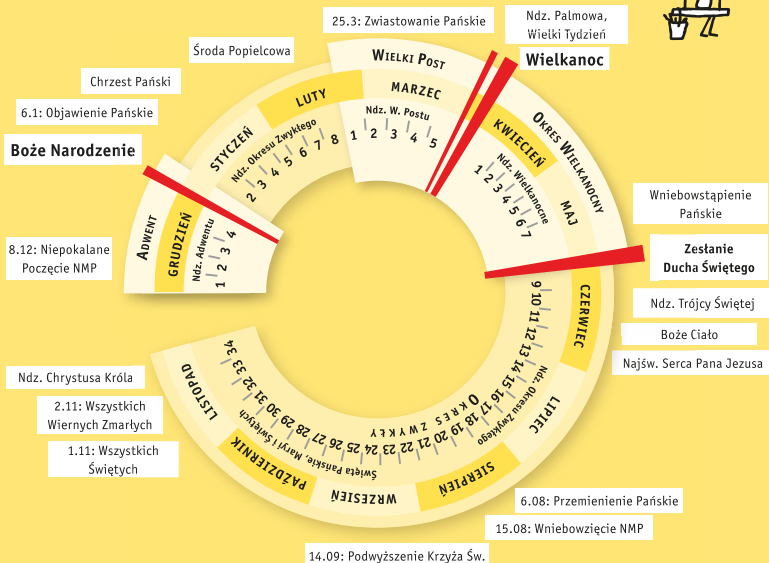

Wszystkich napętnił Duch Święty. Zaczęli mówić różnymi językami, tak jak im Duch pozwalał się wypowiadać (...) każdy z nich słyszał, że przemawiają jego własną mową.

Dz 2, 4.6b

Schemat roku liturgicznego

Nowy rok kościelny rozpoczyna się pierwszą niedzielą Adwentu, a kończy sobotą trzydziestego czwartego tygodnia zwykłego.

Siedem części Liturgii godzin

- Godzina czytań
- Jutrznia (laudesy)
- Modlitwa przedpołudniowa
- Modlitwa południowa
- Modlitwa popołudniowa
- Nieszpory
- Kompleta

187 Jak ważna jest niedziela?

Niedziela jest centrum chrześcijańskiego czasu, ponieważ w niedzielę celebруем Zmartwychwstanie Chrystusa, a zatem każda niedziela jest mini-Wielkanocą. [1163-1167, 1193]

Kiedy lekceważy się niedzielę, w tygodniu pozostają tylko dni robocze. Człowiek, który został stworzony do radości, sprowadza wówczas siebie do roli robota skupionego na pracy, posiadaniu i konsumpcji.

To na ziemi musimy nauczyć się świętować, w przeciwnym bowiem razie w niebie nie będziemy umieli zacząć. W niebie jest niedziela bez końca.

→ 104-107

188 Co to jest liturgia godzin?

Liturgia godzin jest powszechną, publiczną modlitwą Kościoła. Teksty biblijne wprowadzają

modlącego się coraz głębiej w tajemnicę życia Jezusa Chrystusa. Na całym świecie w każdej godzinie dnia daje się tym samym Trójjedynemu Bogu przestrzeń do stopniowego przemieniania modlącego się i całego świata. Nie tylko \neq KAPŁANI i mnisi odmawiają liturgię godzin. Wielu chrześcijan, dla których wiara jest ważna, włącza się w to rozbrzmiewające tysiącami głosów wołanie, które wznosi się do Boga z całego świata. [1174-1178, 1196]

Siedem razy dziennie ten wielki skarbiec modlitwy Kościoła otwiera swoje podwoje. Ta modlitwa Kościoła rozwiązuje nam język, kiedy z radości, troski czy strachu odbiera nam mowę. Podczas odmawiania liturgii godzin nieustannie zaskakuje fakt, że jedno zdanie czy cały tekst „przypadkowo” pasują do sytuacji człowieka modlącego się. Bóg słyszy, kiedy Go wzywamy. Odpowiada nam tymi tekstami, czasami wręcz zdumiewająco konkretnie. W ten sposób dodaje nam także otuchy w czasie długiego milczenia, spodziewając się wierności z naszej strony.

→ 473, 492

189 *Jak liturgia kształtuje przestrzeń, w której żyjemy?*

Chrystus przez swoje zwycięstwo przeniknął wszystkie przestrzenie świata. On sam jest prawdziwą świętynią, a oddawanie Bogu czci „w Duchu i w prawdzie” (J 4, 24) nie jest już związane z określonym miejscem. Mimo to w świecie chrześcijańskim aż roi się od kościołów i świętych znaków, ponieważ ludzie potrzebują konkretnych miejsc, aby się spotykać, i znaków, aby przypominały o nowej rzeczywistości. Każdy dom Boży symbolizuje niebiański dom Ojca, do którego zdążamy. [1179-1181, 1197-1198]

Z całą pewnością można modlić się wszędzie – w lesie, na plaży, w łóżku. Ale z uwagi na to, że nie jesteśmy istotami jedynie duchowymi, lecz posiadamy też ciało, musimy się widzieć, słyszeć i czuć; musimy mieć konkretne miejsce, gdy chcemy się spotkać, aby być „Ciałem Chrystusa”; musimy uklęknąć, gdy chcemy zwrócić się do Boga; musimy spożywać przemieniony Chleb, tam gdzie jest on udzielany; musimy fizycznie wykonać ruch, kiedy On nas woła. A przydrożny krzyż przypomina nam, do kogo należy świat i dokąd zdążamy.

W ciągu dnia siedmiokrotnie Cię wielbię za sprawiedliwe wyroki Twoje.

Ps 119, 164

” Nawet wtedy bowiem, gdy Eucharystia jest celebrowana na małym ołtarzu wiejskiego kościoła, jest ona wciąż poniekąd sprawowana *na ołtarzu świata*. Jednoczy niebo z ziemią. Zawiera w sobie i przenika całe stworzenie.

JAN PAWEŁ II, *Ecclesia de Eucharistia*, 8

INDEKS HASEŁ

Podane numery indeksów odsyłają do numerów poszczególnych pytań. Numery zapisane **tłustym drukiem** odnoszą się bezpośrednio do pytania, w którym definiowane zagadnienie jest wyjaśnione. Pozostałe numery odsyłają do innych pytań, w których pojawia się wskazane zagadnienie.

A

Abba, kochający Ojciec 38, 290, **477**
Aborcja 237, 292, 379, **383**, 421, 498
Absolucja 233
Absolucja generalna 233
Adam i Ewa 66, 68
Adopcja 422, 435
Adoracja eucharystyczna 218, 270
AIDS 414
Alleluja 214
Amen 165, 527
Anioł stróż 55
Aniołowie 52, **54**, 55, 179, 183, 489
Apostolstwo Kościoła 137, 141
Apostoł 12-13, 26, **92**, 99, 106, 118, 129, 137, 140-141, 143, 175, 209, 229, 252, 259, 482
Ateizm 5, 357
Autodestrukcja 379

B

Badania medyczne na żywych ludziach 390
Bałwochwalstwo 355
Baranek Boży 214
Bezdomnych przyjąć w gościnę 271, 450
Bezplodność 422
Bezrobocie 444
Biblia 12-19
Biblia i Duch Święty 119
Biblia i modlitwa 491
Biblia, jej błędy 15
Biblia, spis poszczególnych ksiąg 22
Biblii właściwa lektura 16
Bierzmowania szafarz 207
Bierzmowanie 193, 203-207
Biotechnologia 435
Biskupi 92, 134, 137, 142-144, 213, 253, 258
Biskupi i papież 142
Biskupi, ich zadanie 144, 246, 440

Bluznierstwo 316, 359, 455
Błogosławieństwa 282, **283**, 284
Błogosławieństwo 170, 213, 259, 272, 483, 484, 498, 499
Błogosławieństwo na św. Błażeja 272
Bogu dziękować 461, **490**, 494, 501
Bojaźń Boża 310, 353
Bóg jest miłością 2, **33**, 145, 156, 309
Bóg miłosierny 314
Bóg Ojciec 37
Bóg Stworzyciel 41, **44**, 330
Bóg, Duch Święty 38, 113-120
Bracia i siostry Jezusa 81
Branie zakładników 392
Budowle sakralne 189, **190**, 214, 498
Być kobietą 64, 401
Być mężczyzną 64, 401
Być posłusznym Bogu 20, 34

C

Celebracja sakramentu małżeństwa 266
Celebrans 215
Celibat 255, **258**, 261
Celibatariusz 265
Charyzmat 113, 119, 120, 129, 257, **393**
Charyzmat uzdrawiania 242
Chleb i wino 99, 181, **208**, 213, 216, 218, 488
Choroba 89, 224, 240-245, 273, 280, 310, 314, 379, 450
Chorzy, troska o 242
Chrystus, Pan 110, 363, 489
Chrystus, prasakrament 193
Chrystus, Sędzia świata 112
Chrzest 130, 151, 193, **194-202**
Chrzest dzieci 197
Chrzest Jezusa 87
Chrzest, jedyna droga zbawienia? 199
Chrześcijanie-niekatolicy 130

Chwalić Boga 48, 183, **489**, 519

Chwała 214

Cnota 294, **299**

Cnoty teologalne 305

Cnoty kardynalne 300

Credo 24, 26, **76**, 214, 307

Cuda 90, 91

Cuda Jezusa **90**, 91

Cudzołóstwo 424

Czas 184, 185, 187, 364, 492

Człowiek jako obraz Boży 56, **58**, 64, 262-263, 330, 402

Człowiek jako osoba 56, **58**, 63, 322, 327, 383, 401, 430, 464, 519

Człowiek jako środek do celu 322

Człowiek jako towar 435

Człowiek, jego wyjątkowa pozycja 56, 59

Czystość serca 89, 282-283, **463**, 469, 477, 503

Czystość w bezżeństwie 145

Czyścić 159, 160

Czytanie 192, 213, 214

D

Dary Ducha Świętego 310

Dawcy organów 391

Diagnostyka preimplantacyjna 423

Diakon 140, 255

Diakona zadania 255

Dlaczego Bóg nas stworzył 2, 48, 59

Długi 430

Dobre uczynki 120, 151, 274, **341**, 450-451

Dobro i zło, kryteria rozróżniania 234, **291-292**, 295, 296

Dobro wspólne 296

Dobrowolne zawarcie małżeństwa 261

Dociekanie 459

Dogmat 83, **143**

Doksologia 214

Dom Boży 189, **190**, 214, 498

Dopelnienie małżeństwa 261

Doświadczenie 148, **504**, 507, 508

Doświadczenie cierpienia 66

Duch Święty 113-120

Duch Święty i bierzmowanie 167, 203-207

Duch Święty i chrzest 176, **195**

Duch Święty i Kościół 119

Duch Święty i prorocy 116

Duch Święty jako dar 205

Duch Święty w nas 120, 203

Duch Święty, Jego znaki i imiona 115

Duchowość 497

Duchowość benedyktyńska 497

Duchowość franciszkańska 497

Duchowość ignacjańska 497

Dusza **62-63**, 79, 120, 153, 154, 160, 205, 241, 330, 418, 460

Dyskrecja 457

Dyskryminacja 398, 415,

Dzieci 86, 262, 265, 271, 354, 368, **371-372**, 374, 383, 384, 416, 418, 419, 422, 460

Dzieci Boże 113, 125, 138, 173, **200**, 226, 279, 283, 340, 401

Dzieci-żołnierze 435

Dziesięć przykazań 349

E

Egoizm 315, **387**

Egzorcyzm 273

Ekskomunika 237

Ekumenizm 130, **131**, 134, 222

Erotyka 65, 417, 462

Etyka w ekonomii 428

Eucharystia 19, 99, 126, 160, 167, 193, **208-223**, 365, 488, 523

Eucharystia, działanie 221

Eucharystia, ustanowienie 99, **209**

Eucharystia, warunki przyjęcia 220

Eutanazja 379, **382**

Ewangelia 10, 18, 19, **71**, 199, 213, 282, 491

Ewolucja 42, 43, 280

Ex cathedra 143

Ex opere operato 178

Ezoteryka 55, 355, **356**

F

Formuła chrzcielna 195

